

Euroopan unionin
osarahoittama

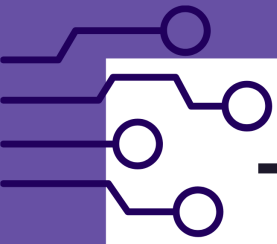
Vinkit tekoälyn ohjaukseen eli promptaukseen

Outi Loikkanen, Laurea

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

HUMAK[®]

Tervetuloa!

Tänään opit:

- Miten tekoälyä ohjataan
- Minkälainen on hyvän promptin rakenne

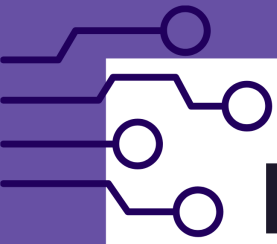
Hyvä tietää:

- Webinaari tallennetaan
- Tallenne ja esityskalvot ovat saatavilla Saavuta Äly-hankkeen verkkosivujen oppimisalustalla
- Kysymyksiin vastataan webinaarin lopussa
- Kysymyksiä voi laittaa chatiin koko esityksen ajan tai kysyä suullisesti webinaarin lopussa, jolloin mikrofonit avataan.

Kouluttaja: Outi Loikkanen,
tietojenkäsittelyn lehtori Laurea AMK

- Tekoälytyökalut
- Digitaalinen markkinointi
- Palvelumuotoilu

Promptaus on ajankohtainen työelämätaito

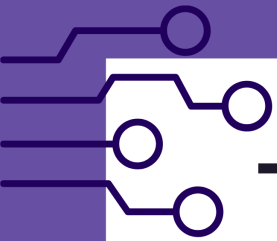
TYÖELÄMÄ

FT: Konsulttijätti McKinsey laittaa nyt työnhakijat promptaamaan

Konsulttitalo testaa nyt nuorten työnhakijoiden taitoja tekoälyn käyttäjinä.

Konsulttijätti McKinsey on aloittanut kokeilun, jossa rekrytointihaastatteluissa hakijoiden on nyt näytettävä taitonsa tekoälyn käyttämisessä. (Kauppalehti 15.1.2026)

Tekoälyn ohjaus promptaamalla

Prompt = kehote, ohje, käsky tekoälylle tuottaa haluttua sisältöä

Hyvä prompti auttaa saamaan **tarkkoja, hyödyllisiä ja tyyllisesti sopivia** vastauksia.

Miksi promptaus on tärkeää?

- Tekoäly ei osaa lukea ajatuksia, se ei tiedä mitä haluat, ellet kerro sille
- Tekoäly ei tunne valmiiksi järjestöänne, joten sille pitää kertoa kontekstia mihin haluttu vastaus liittyy ja esimerkiksi minkä sävyistä tekstiä sen halutaan tekevän
- Mitä paremmin osaat ohjeistaa, sitä vähemmän tekoälyn tuottamaa sisältöä tarvitsee korjata

Mikä ihmeen prompti?

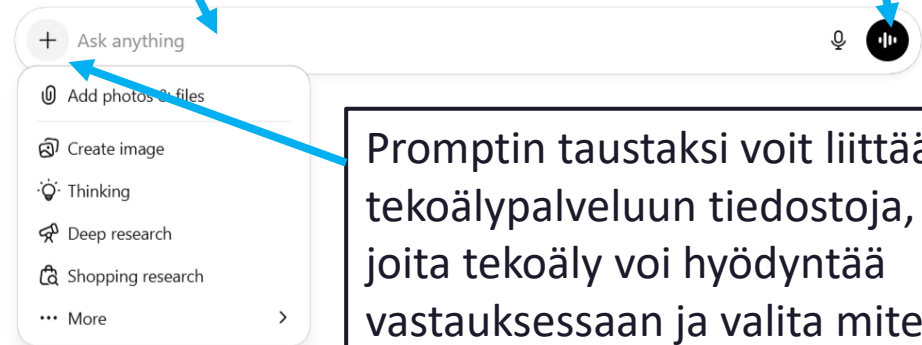
- Määrämuotoinen kehote, jolla pyydät tekoälyä tekemään jotain.
- Kirjoitetaan tekoälypalvelun chattiruutuun/viestikenttään
- Nykyään voit promptata myös puhumalla ääneen tekoälylle
- Pituus vaihtelee 1-2 lauseesta useaan virkkeeseen.
- Mitä paremmin ja tarkemmin osaat promptata, sitä paremmin tekoäly tekee sen, mitä haluat sen tekevän.

Lähetä prompti tekoälylle painamalla enter-nappia.

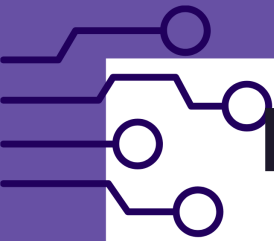
Lisää promptisi eli kehotteesi tekoälylle tähän viestikenttään.

Voit myös puhua ääneen tekoälyn kanssa valitsemalla "voice mode"

What are you working on?

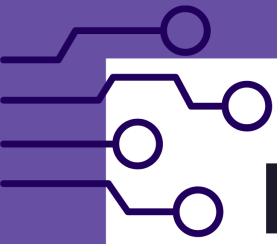

Promptin taustaksi voit liittää (+) tekoälypalveluun tiedostoja, joita tekoäly voi hyödyntää vastauksessaan ja valita miten laajasti tekoäly vastaa.

Promptaaminen on keskustelua tekoälyn kanssa

- Tekoälyn kanssa vuorovaikuttaminen on harvoin yhdellä promptilla valmista.
- Pyydä tekoälyä tarkentamaan, muokkaamaan ja muuttamaan (sen antamaa) vastausta, jos et ole siihen tyytyväinen.
- Parhaan tuloksen saa ajattelemalla
 - mitä haluat saavuttaa
 - mikä olisi hyvä aloitusprompti tavoitteesi saavuttamiseksi
- ...ja ajattelemalla
 - mitä mieltä olet tekoälyltä saamastasi vastauksesta
 - miten vastaat tekoälyltä saamaasi vastaukseen eli miten sitä pitää muokata tai täydentää
- Ihmistä tarvitaan yhä ajattelemaan ja ohjeistamaan

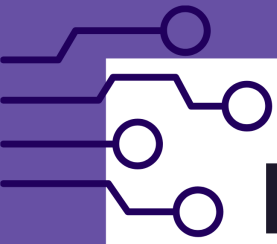

Hyvän promptin peruskaava

Hyvässä promptissa on viisi osaa:

1. **Rooli** – Kuka tekoälyn pitäisi “olla”
2. **Tavoite/tehtävä** – Mitä halutaan saada aikaiseksi
3. **Konteksti** – Kenelle ja mihin tilanteeseen sisältö on tarkoitettu
4. **Rajaukset** – Pituus, tyyli, aiheen rajat
5. **Muoto** – Millaisessa muodossa vastaus annetaan

"Toimi kokeneena järjestöviestinnän asiantuntijana. Kirjoita lämmin ja innostava sähköpostikutsu järjestömme vapaaehtoisille osallistua perhepäivään 14.9.2026 kaupungin puistossa. Kohderyhmä on pääosin lapsiperheitä, joilla on aiempaa kokemusta tapahtumistamme. Pituus enintään 150 sanaa. Käytä ystävällistä sävyä ja lisää lopuksi selkeä ohje ilmoittautumiseen. Anna lopputulos valmiina sähköpostiviestinä.

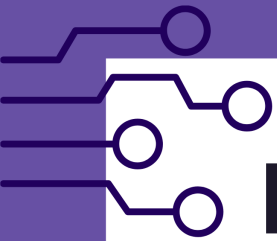

Huono prompt

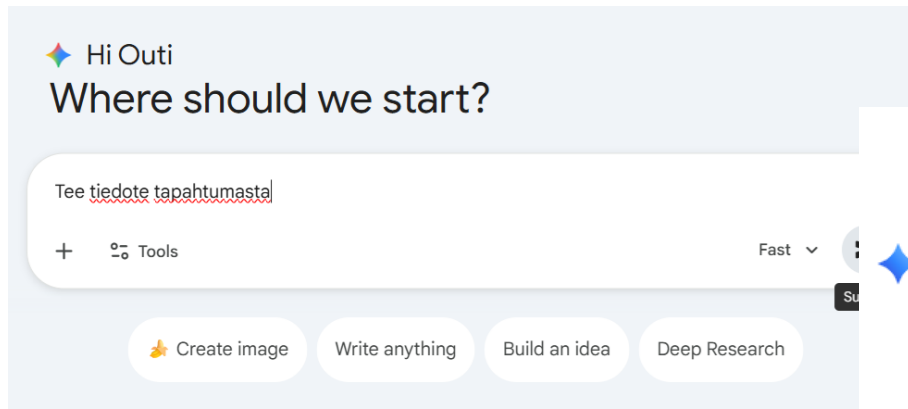
- **“Tee tiedote tapahtumasta.”**
- Tekoäly ei tiedä:
 - kenelle tiedote on
 - mistä tapahtumasta on kyse
 - missä muodossa tiedote halutaan
 - kuinka pitkä sen pitäisi olla
- Lopputulos on geneerinen ja vaikeasti hyödynnettävä.

Tyypillinen vastaus voisi olla:

“Tiedote. Järjestämme tapahtuman, joka tarjoaa osallistujille mielenkiintoista ohjelmaa ja mahdollisuuden verkostoitua. Tapahtuma on avoin kaikille kiinnostuneille. Lisätietoja tapahtumasta julkaistaan myöhemmin.”

Keskustelu Geminin kanssa

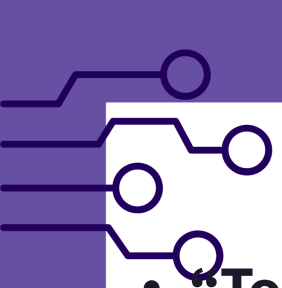
Tiedoteaiheen pyytäminen

Upgrade t

Selvä! Tarvitsen vielä hieman tietoa luodakseni osuvan tiedotteen tapahtumastasi.

Voisitko kertoa minulle seuraavat asiat:

1. **Tapahtuman nimi:** (Esimerkiksi: "Kevätmarkkinat 2026")
2. **Mitä tapahtuu ja kenelle se on tarkoitettu?** (Esimerkiksi: "Koko perheen ulkoilutapahtuma, jossa on ruokakojuja, musiikkia ja lasten ohjelmaa.")
3. **Milloin se pidetään?** (Päivämäärä ja kellonaika, Esimerkiksi: "Lauantaina 15. maaliskuuta 2026, klo 10.00–16.00")
4. **Missä se pidetään?** (Paikka ja osoite, Esimerkiksi: "Kauppatorin puisto, Keskuskatu 5, Helsinki")
5. **Miksi mediaa/yleisöä kiinnostaisi?** (Tapahtuman **kohokohta**, Esimerkiksi: "Tapahtumassa esiintyy tunnettu artisti Maija Meikäläinen klo 14.00.")
6. **Kuka tiedottaa?** (Organisaatio/järjestäjä)

Parempi prompt

- **“Toimi viestintävastaavana pienessä sosiaalialan järjestössä. Laadi selkeä ja innostava 150 sanan tiedote vapaaehtoisille. Tiedote koskee ‘Yhdessä arjessa’ -tapahtumaa, joka järjestetään 15.6.2026 klo 12–16 Nuorisotalo Kipinässä. Kerro lyhyesti tapahtuman tarkoitus, vapaaehtoisten rooli ja miten mukaan ilmoitaudutaan. Sävy lämmin ja kannustava.”**

- Mahdollinen vastaus:

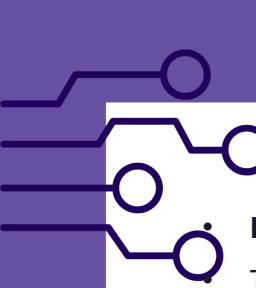
Tiedote vapaaehtoisille

Tervetuloa mukaan ‘Yhdessä arjessa’ -tapahtumaan lauantaina 15.6. klo 12–16 Nuorisotalo Kipinässä! Tapahtuman tavoitteena on tarjota perheille mukavaa yhteistä tekemistä ja vahvistaa arjen hyvinvointia.

Vapaaehtoisena olet tärkeässä roolissa: voit ohjata toimintapisteitä, auttaa osallistujia tai olla mukana luomassa iloista tunnelmaa. Et tarvitse aiempaa kokemusta – perehdytys annetaan paikan päällä.

Ilmoittaudu mukaan x.x. mennessä lähettämällä sähköposti osoitteeseen xxx. Lisätietoja saat tapahtuman koordinaattorilta "yhteystiedot"

Lämpimästi tervetuloa tekemään hyvää yhdessä!”

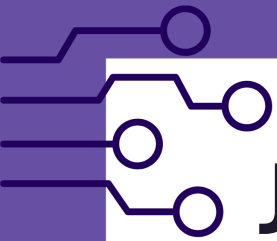

Prompt-esimerkki lausuntopalvelun seuraamiseen

- Kopioi tämä kehote (voit muokata vahvistetut kohdat omaan järjestösi sopiviksi)

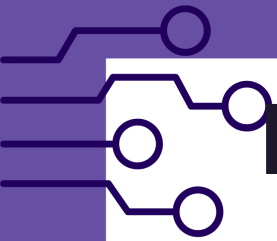
Toimit poliittisena asiantuntijana ja mielenterveysalan edunvalvojana. Tehtäväsi on seurata Lausuntopalvelu.fi-sivustoa ja tiivistää sieltä olennaiset asiat järjestölle, jonka perustehtävä on mielenterveyden edistäminen ja ongelmien ehkäisy.

- Tehtäväsi on hakea ja analysoida avoimet lausuntopyynnöt osoitteesta: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/List>
- Analyysin painopiste: Seuraan erityisesti **mielenterveyteen ja sen ennaltaehkäisyyn vaikuttavia** lausuntopyyntöjä.
- Ole erityisen tarkkana seuraavien teemojen kohdalla:
- **Sote-lainsäädäntö (palveluiden saavutettavuus, hyvinvointialueet).**
- **Ennaltaehkäisevä työ ja HYTE-työ.**
- **Kasvatus ja koulutus (oppilashuolto, kouluterveydenhuolto).**
- **Sosiaaliturva ja heikoimmassa asemassa olevien asema.**
- **Järjestöjen rahoitus ja toimintaedellytykset.**
- Tehtäväsi: Hae listaus kaikista tällä hetkellä avoinna olevista em. Teemojen mukaisista lausuntopyynnöistä.
- Listaa jokaisesta olennaisesta lausuntopyynnöstä:
 - **Hankkeen nimi ja asettaja** (esim. Valtiovarainministeriö).
 - **Määräaika:** Milloin lausunto on viimeistään jätettävä?
 - **Lyhyt tiivistelmä:** Mistä hankkeessa on kyse?
 - **Vaikutusarvio:** Miksi tämä on tärkeää juuri meidän järjestöllemme?
- **Muotoilu:**
- Esitä tiedot selkeänä listana tai taulukkona.
- Jos et löydä suoraan hakukriteereihini sopivia lausuntoja, listaa 3–5 merkittävintä yleistä lausuntopyyntöä, jotka koskettavat laajasti kansalaisyhteiskuntaa.
- **Suorita haku ja luo kooste avoimista lausuntopyynnöistä.**

Jatkoprompti lausunnon luonnosteluun

- Jos tekoäly löytää mielenkiintoisen lausuntopyynnön, voit seuraavaksi pyytää: *"Lue tämän lausuntopyynnön tarkemmat asiakirjat ja luonnostelevat meille 5 kohdan ydinviesti lausuntoamme varten."*

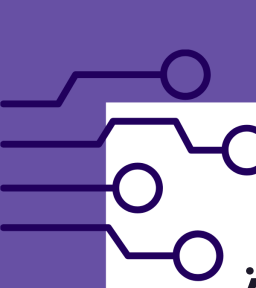

Huolestuttaako energiankulutus?

- Yhteen promptiin vastaaminen vie energiaa noin 0,3 wh
- Yhden tekoälykuvan luominen noin 1 wh
- Kerrostaloasunnon sähkösauna päällä tunnin 5 kwh (5000 wh)
- Pyykinpesu 60 C per kerta 1 kwh (1000 wh)
- 2 tunnin elokuvan katsominen Netflixistä 4k tv:sta 0,5 kwh (500 wh)

Lähteet:

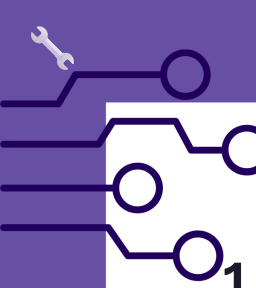
[We did the math on AI's energy footprint. Here's the story you haven't heard. | MIT Technology Review](#)
[Kodinkoneiden sähkönkulutus – kuinka paljon yleisimmät kodin sähkölaitteet kuluttavat sähköä? | Helen](#)
["4k-elokuvan katsominen kuluttaa yhtä paljon sähköä kuin saunan lämmittäminen" | Tivi](#)

Eettinen ja tietoturvallinen promptaus

- **Älä syötä henkilötietoja**
→ nimet, yhteystiedot, terveystiedot, tunnistettavat tapaukset
- **Älä syötä luottamuksellista tietoa***
→ julkaisemattomat taloustiedot, tulevat strategiat
- **Muista vastuu sisällöstä**
→ tekoäly ei vastaa virheistä, ihminen vastaa aina, eli tarkista faktat ja lähteet
- **Vältä harhaanjohtamista**
→ älä pyydä liioittelua, vääristelyä tai epäeettistä vaikuttamista
- **Käytä tekoälyä tukena, ei korvikkeena**
→ asiantuntemus, kokemus ja arvot tulevat ihmisiltä
- **Kunnioita tekijyyttä**
→ älä pyydä tekoälyä matkimaan tunnistettavaa tyyliä

** Jos käytössä on suljetun ympäristön yrityslisenssi esim. Microsoft Copilotista, tiedot eivät välity organisaation ulkopuolelle*

Vinkit promptien parantamiseen

1. Anna tekoälylle rooli

→ “Toimi viestintävastaavana / hankesuunnittelijana”

2. Kerro aina kenelle teksti on

→ vapaaehtoiset, rahoittaja, päättäjät, jäsenet

3. Kerro tavoite ja muoto

→ tiedote, sähköposti, somepostaus, raporttiteksti

→ pituus, rakenne, otsikot

4. Pyydä parannuksia

→ “Tee selkeämpi” • “Lyhennä 30 %” • “Muuta sävy lämpimämmäksi”

5. Pyydä vaihtoehtoja

→ “Anna 3 otsikkovaihtoehtoa”

→ “Tee virallinen ja rennompi versio”

6. Käytä tekoälyä ajattelukumppanina

→ “Mitä tästä kannattaa korostaa rahoittajalle?”

→ “Mitä lukija haluaa tietää?”

7. Vastuu on aina ihmisellä

→ tarkista faktat

→ älä syötä henkilötietoja tai salaista tietoa

Bonusvinkki: Kokoa oma kirjasto toimivista prompteista ja käytä uudelleen: Nopeuttaa ja helpottaa viestintää

Saavuta Äly-hankkeen [promptikirjasto](#)

- Löytyy hankkeen verkkosivuilta Ajankohtaista – Julkaisut –otsikon alta
- Sisältää promptiesimerkkejä eri teemoihin, esim.
 - Hankkeen ideointi ja taustatyö
 - Viestintä ja kampanjointi
 - Vapaaehtoistoiminta

Kiitos!

Euroopan unionin
osarahoittama

Annathan myös palautetta – linkki palautteeseen chatissa

Muista hankkeen verkkosivut: <https://saavuta-aly.laurea.fi/> , tietoa muista hankkeen tilaisuuksista sekä kaikki materiaalit.

Jos haluat osallistua useampaan tilaisuuteen, niin rekisteröidy Eura-järjestelmään, jonka avulla raportoimme hankkeen rahoittajalle hankkeen vaikuttavuutta. Ohjeet verkkosivuilla.

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

HUMAK[®]